

P O D S U M O W A N I E

PoMOCna KAWA #50

POMOC OSOBOM STARSZYM Z UKRAINY

21 PRZEDSTAWICIELI ORGANIZACJI WZIĘŁO UDZIAŁ W SPOTKANIU: Fundacja Right to Protection, Stowarzyszenie Mudita, Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych Miejski Urząd Pracy w Kielcach, Miejski Punkt Informacji dla Migrantów i Uchodźców WroMigrant WCRS Gminy Wrocław i inni...

31 października na PoMOCną kawę zawiąły dwie prelegentki - Magdalena Rosochacka-Gmitrzak z Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę” oraz Karolina Czerwińska z Polskiego Forum Migracyjnego. Opowiedziały o doświadczeniach związanych z budowaniem relacji z ukraińskimi uchodźcami w wieku 50+, które zyskały przez wspólny program grantowy „Nowe Relacje - Działania na Rzecz Włączenia i Integracji Międzypokoleniowej Osób z Ukrainy z Doświadczeniem Uchodźczym”. Z najważniejszymi wnioskami w tym temacie możecie zapoznać się poniżej.

List Right to Protection

Na początku spotkania przedstawicielka Right to Protection odpowiedziała o **działaniu rzeczniczym mającym na celu zwrócenie uwagi na sytuację uchodźców ukraińskich w podeszłym wieku.** Z pełną treścią listu organizacji do polskiego RPO możecie zapoznać się [tutaj](#).

Osoby starsze stanowią 4% ukraińskich uchodźców w Polsce

Z najnowszych danych wynika, że osoby w wieku podeszłym stanowią 4% ukraińskich uchodźców w Polsce. Na pierwszy rzut oka wydaje się to niewiele, jednakże w skali 1,6 miliona daje to nam ok. 90 tysięcy osób. Osoby starsze to grupa szczególnie wrażliwa i narażona na wykluczenie. Należy zatem przyjmować, że będzie potrzebowała pomocy. Dlatego konieczne jest wdrażanie odpowiednich programów społecznych poświęconych osobom starszym.

„Nowe Relacje” - czyli jakie?

Prelegentki opowiedziały, o jakich relacjach mowa w nazwie programu. Projekt zakłada nawiązanie relacji pomiędzy ukraińską społecznością uchodźczą i lokalnymi mieszkańcami. Miały one następujące formy relacje ukraińsko-polskie, ukraińsko-ukraińskie oraz pomiędzy organizatorami i uczestnikami.

- **Ukraińcy - Polacy**

Na samym początku sytuacja dla uchodźców była pełna przeszkód, takich jak bariery językowe i niepewność co do wymagań ze strony Polaków. Osoby, które dołączyły do grupy projektowej, odczuwały napięcia, ale zarazem ogromną ulgę. Niemniej trudności związane z podziałem na grupy narodowe okazały się trudne do przezwyciężenia. Działania nie zawsze przynosiły efekty w postaci osobistych lub trwałych relacji między stroną polską a ukraińską i często ograniczały się do okresu trwania projektu.

- **Ukraińcy - Ukraińcy**

Dla osób pochodzących z Ukrainy ta relacja była istotna. Można wyróżnić trzy jej główne aspekty. Poprzez bliskie kontakty w ramach ukraińskich grup następował proces przekształcania pojęć „polskości” lub „lokalności” tak, aby lepiej odpowiadały potrzebom uchodźców, co było inicjowane przez Ukraińców i skierowane głównie do ich rodaków. Osoby, które już wcześniej mieszkały w Polsce lub miały większe doświadczenie, pomagały nowo przybyłym w radzeniu sobie. Praktyczne wsparcie, takie jak informacje o poszukiwaniu pracy, lekarzach czy wynajmowaniu mieszkań, odgrywało kluczową rolę. Wzmacniające się relacje wewnątrz grupy ukraińskiej, które miały na celu wsparcie uchodźców w procesie przystosowania się do nowej rzeczywistości i poradzenia sobie z traumą, stanowiły pozytywne zjawisko, chociaż mogły prowadzić do pewnego osłabienia relacji międzyetnicznych. To okres, w którym osoby uchodźcze budowały wewnętrzną siłę i przygotowywały się jako grupa do integracji.

- **Organizatorzy - Uczestnicy**

Charakterystyczne są tu zagadnienia dotyczące kształtowania się charakteru wsparcia, wyzwania i poczucia bezpieczeństwa.

Modele postaw

Prelegentki w kolejnej części spotkania wyróżniły także trzy najbardziej wyraźne modele postaw integracji osób starszych z Ukrainy. I tak wskazać można na

- pozostanie w grupie niemal wyłącznie ukraińskiej, brak nauki języka polskiego, a poczucie bezpieczeństwa i komfort połączone z przebywaniem wśród „swoich”;

- odnalezienie się w nowej rzeczywistości i sprawne funkcjonowanie w polskim społeczeństwie, przy jednoczesnym przebywaniu w kręgu „ukraińskim”; radzenie sobie przy pomocy społecznych zasobów grupy ukraińskiej, będącej głównym punktem odniesienia;
- pozyskanie kompetencji kulturowych niezbędnych do tego, aby poczuć się w nowym miejscu jak w domu i dopasowanie do norm obowiązujących w Polsce.

Metoda „szturchnięć”

Podczas spotkania poznaliśmy także działania mające na celu promowanie integracji, nazywane „szturchnięciami”. Metodę tę pozwoliły wyróżnić efekty pracy w ramach projektu Nowe Relacje. Stanowiły one pierwszy krok w rozważaniach nad pozytywnym wpływem projektów społecznych na procesy integracji uchodźców w Polsce. Omówiona została dynamika tych działań i fakt, że to one generują zmiany i przyczyniają się do drobnych, lecz obiecujących przekształceń.

Raport: “Nowe Relacje - Działania na Rzecz Włączenia i Integracji Międzypokoleniowej Osób z Ukrainy z Doświadczeniem Uchodźczym”

W powyższym podsumowaniu znajdziecie tylko najważniejsze wnioski dotyczące pomocy ukraińskim uchodźcom w wieku 50+. Twórcy programu przygotowali jednak pełny raport z działań podjętych w ramach programu Nowe Relacje. Jeśli chcielibyście dowiedzieć się jeszcze więcej, kliknijcie tutaj, aby [pobrać raport](#).

Jeśli potrzebujesz kontaktu do konkretnej organizacji, napisz do nas na adres: julia.bochenek@culturelab.pl.